

Kacper Milkowski¹

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

ORCID ID: 0000-0003-4367-0365

PRZEGLĄD ORZECZNICTWA SĄDU NAJWYŻSZEGO (ZA OKRES LISTOPAD 2023–GRUDZIEŃ 2023)

ABSTRACT

Overview of the decisions of the Polish Supreme Court

The judgment of the Polish Supreme Court of December 20, 2023 (case file no. III CZP 41/23) is of particular importance for legal practice. The Court indicated that in the case of notifying the party or their representative about the impossibility of preparing a justification for the contested decision, appealing against this decision is not conditioned upon the effective submission of a request for justification and the delivery of the decision along with the justification. In the judgment of December 14, 2023 (case file no. III CZP 32/23), the Polish Supreme Court stated that in divorce cases, both those not concluded by July 3, 2021, and those initiated between July 3, 2021, and April 14, 2023, the first-instance court shall adjudicate with a single judge unless the president of the court orders the case to be heard by a panel of three judges. If such a case is heard by a single judge and two lay judges, the proceedings are null and void (Article 379 point 4 of the Polish Code of Civil Procedure).

Keywords: Supreme Court, judiciary, criminal proceedings, civil proceedings, resolution, judgment

Słowa kluczowe: Sąd Najwyższy, orzecznictwo, postępowanie karne, postępowanie cywilne, uchwała, wyrok

¹ Doktorant w Katedrze Prawa Międzynarodowego Publicznego i Prawa Unii Europejskiej na Wydziale Prawa i Administracji na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie.

Sprawy z zakresu prawa cywilnego i gospodarczego

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 grudnia 2023 r., I CSK 5809/22

Wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu powinno być ustalane każdorazowo indywidualnie i dostosowane do okoliczności, w tym zakresu, charakteru i trwałości obciążenia, jego uciążliwości, wpływu na ograniczenie korzystania z nieruchomości przez właściciela, zmniejszenia jej wartości. Uwzględniać należy, czy urządzenia przesyłowe służą także zaspokojeniu potrzeb właściciela nieruchomości obciążonej, co może prowadzić do odpowiedniego pomniejszenia stosownego wynagrodzenia. Jednocześnie konsekwentnie wskazuje się, że wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu może obejmować również uciążliwości związane z oddziaływaniem linii przesyłowej poza pasem eksploatacyjnym tej służebności, w tym w zakresie strefy kontrolowanej, o ile zachodzi w tym względzie związek z obciążeniem nieruchomości służebnością przesyłu.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 grudnia 2023 r., I CSK 6431/22

Skuteczne skorzystanie przez stronę z prawa zatrzymania wzajemnego świadczenia pieniężnego wyłącza opóźnienie w spełnieniu tego świadczenia, co wyklucza dochodzenie odsetek. Wynika to z charakteru zarzutu zatrzymania – jest to zarzut dylatoryjny, którego podniesienie powoduje, że roszczenie nim objęte nie staje się wymagalne. Wymagalność zobowiązania bowiem nie zachodzi, gdy dłużnik dysponuje zarzutem hamującym roszczenie wierzyciela, a takim zarzutem jest niewątpliwie zarzut zatrzymania.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 grudnia 2023 r., I CSK 6830/22

1. Jeżeli eliminacja niedozwolonego postanowienia umownego doprowadzi do takiej deformacji regulacji umownej, że na podstawie pozostałej jej treści nie da się odtworzyć treści praw i obowiązków stron, to nie można przyjąć, iż strony pozostają związane pozostałą częścią umowy.
2. Indywidualna kontrola abuzywności postanowień umownych (art. 385¹ k.c.) jest skoncentrowana na ocenie ich treści normatywnej, co pozostawia poza zakresem oceny sposób, w jaki postanowienie umowne jest stosowane przez przedsiębiorcę wobec konsumenta, a także indywidualne właściwości konkretnego konsumenta, związane z jego ewentualną ponadprzeciętną wiedzą i doświadczeniem.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 grudnia 2023 r., II CSKP 586/22

1. Orzeczenie pozbawiające tytuł wykonawczy wykonalności ma charakter konstytutywny; orzeczenie ustalające nieważność złożonych oświadczeń woli (nieistnienie stosunku prawnego) – deklaratywny. Orzeczenie pozbawiające tytuł wykonawczy wykonalności nie rozstrzygnie, czy oświadczenie woli złożone przez powoda zachowa ważność, czy też skutecznie zostało unieważnione;
2. Ocena skuteczności postanowienia umownego kreującego obowiązek zapłaty kary umownej – jako elementu stosunku zobowiązaniowego – podlega kontroli sądowej w kontekście ograniczeń swobody umów, obejścia prawa, jak też ewentualnej sprzeczności z zasadami współżycia społecznego;

3. Skoro do elementów przedmiotowo istotnych umowy o oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste należy określenie sposobu i terminu jej zagospodarowania, to sprzeczne z istotą prawa własności i jej granicami określonymi w art. 140 k.c. jest zastrzeżenie kary umownej na rzecz byłego właściciela w przypadku, gdy w określonym w umowie terminie nabywca nie dokona jej zabudowy. Takie postanowienie o karze umownej jako sprzeczne z prawem jest nieważne, gdyż zmierza do obejścia prawa (art. 58 § 1 k.c.);
4. Funkcjonujące w obrocie prawnym zobowiązania odbiegają często od określonego w art. 353 k.c. modelu, który strony mogą modyfikować według swego uznania w granicach określonych w art. 353¹ k.c. Świadczenie może bowiem składać się z wielu zachowań, a każda ze stron może być jednocześnie uprawniona albo zobowiązana. Celem świadczenia jest zapewnienie wierzycielowi określonej korzyści z wykonania zobowiązania, tj. zaspokojenie jego interesu. Podstawę ustalenia, o jaki konkretnie interes chodzi, stanowi całokształt okoliczności towarzyszących powstaniu danego stosunku zobowiązaniowego. O powstaniu i bycie zobowiązania rozstrzyga istnienie znajdującego wyraz w jego treści godnego ochrony interesu wierzyciela.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 grudnia 2023 r., II CSKP 549/22

1. Jeżeli stosunek prawny, na którego gruncie dokonano nakładów, nie reguluje ich rozliczenia, a zostały one dokonane za zgodą właściciela, wówczas zgodnie z art. 230 k.c. mogą mieć odpowiednie zastosowanie przepisy art. 226–227 k.c. Przepisy te mają też zastosowanie wprost, gdy nakłady były dokonywane bez wiedzy czy zgody właściciela, a więc nie na podstawie umowy z nim zawartej. Dopiero wówczas, gdy okaże się, że ani umowa stron, ani przepisy regulujące dany stosunek prawny nie przewidują sposobu rozliczenia nakładów, jak również nie ma podstaw do stosowania wprost lub odpowiednio art. 226–227 k.c., zastosowanie znajdzie art. 405 k.c., wobec którego przepisy art. 226–227 k.c. mają charakter szczególny;
2. Umowa użyczenia, motywowana najczęściej bezinteresownością i chęcią przyjęcia z pomocą osobom bliskim, ma na celu przysporzenie przez użyczającego korzyści biorącemu, który bezpłatnie może korzystać z rzeczy użyczającego. Nie jest to umowa wzajemna: świadczeniu użyczającego nie odpowiada świadczenie biorącego, bowiem nie jest on zobowiązany do żadnych świadczeń. Jest to umowa jednostronnie zobowiązująca, w której biorący korzysta z rzeczy cudzej w sposób określony przez użyczającego, a jeżeli dokonuje nakładów na rzecz, to zgodnie z art. 752 w związku z art. 713 k.c. czyni to nie dla siebie, lecz dla użyczającego, dla jego korzyści i tylko wtedy może żądać zwrotu uzasadnionych nakładów jak osoba prowadząca cudze sprawy bez zlecenia.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 grudnia 2023 r., II CSKP 515/22

„Przeznaczenie lokali do sprzedaży” w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z 2000 r. o zasadach zbywania mieszkań będących własnością przedsiębiorstw państwowych, niektórych spółek handlowych z udziałem Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych oraz niektórych mieszkań będących własnością Skarbu Państwa oznaczało w istocie zamiar jakiegokolwiek zbycia lokalu, przy czym w każdym przypadku pierwszym etapem „wyzbycia” się mieszkania musiała być propozycja jego sprzedaży uprawnionym. Oznaczało

to, że zamiar wyzbycia się lokalu musiał zawsze obejmować zamiar sprzedaży osobom uprawnionym. Zastrzeżenie zaś prawa pierwszeństwa (a nie prawa pierwokupu) wyrażało myśl, że w razie nieskorzystania przez osoby uprawnione z prawa nabycia lokalu mieszkalnego na zasadach preferencyjnych – i tylko wtedy – grunty zabudowane budynkami mieszkalnymi oraz lokale mogły być zbyte w inny sposób.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2023 r., I CSK 5642/22

Charakter weksła jako źródła zobowiązania formalnego nie wyłącza stosowania dyrektyw wykładni oświadczeń woli (art. 65 k.c.) zarówno do postanowień zawartych w dokumencie weksła, jak i – w przypadku tzw. weksła in blanco – do postanowień tzw. deklaracji wekslowej.

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2023 r., III CZP 41/23

W przypadku zawiadomienia strony lub jej pełnomocnika o niemożliwości sporządzenia uzasadnienia postanowienia podlegającego zaskarżeniu wniesienie zażalenia od tego postanowienia nie jest uwarunkowane skutecznym złożeniem wniosku o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie postanowienia wraz z uzasadnieniem.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2023 r., I CSK 832/23

Artykuł 169 § 1 k.c. chroni dobrą wiarę nabywcy i nabycie przez niego własności, a nie właściciela, który swoje prawo utracił, co oznacza, iż dowód złej wiary obciąża tego, kto zarzut taki zgłasza, a wobec tego ochrona nabywcy jest silniejsza.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2023 r., I CSK 2537/23

Jakiegokolwiek pogorszenie funkcji umysłowych ze względu na wiek czy też przebyte choroby nie jest równoznaczne z zaistnieniem stanu wyłączającego świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Stan taki powinien być rozumiany jako stan, w którym możliwość wolnego wyboru jest całkowicie wyłączona.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2023 r., I CSK 2432/23

Wykonanie prawa zatrzymania przez kredytodawcę nie może prowadzić do utraty przez konsumenta prawa do uzyskania odsetek za opóźnienie od momentu upływu terminu nałożonego na danego przedsiębiorcę do wykonania świadczenia po tym, jak przedsiębiorca ten otrzyma wezwanie do zwrotu świadczeń zapłaconych mu w wykonaniu tej umowy.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2023 r., I CSK 2754/23

Służebność drogi koniecznej jest ograniczonym prawem rzeczowym, które ustanawia się na rzecz właściciela nieruchomości władnącej (art. 285 § 1 k.c.), nie zaś na rzecz konkretnych osób, które najczęściej faktycznie poruszają się po tej drodze. Z tej przyczyny okoliczność, że z drogi korzystali głównie członkowie rodziny wnioskodawczynie, nie zaś ona sama, jest pozbawiona znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Celem ustanowienia służebności gruntowej jest bowiem jedynie zwiększenie użyteczności nieruchomości władnącej lub jej oznaczonej części (art. 285 § 2 k.c.). Cel ten zaś jest niewątpliwie spełniony, jeśli korzystanie z nieruchomości władnącej polega na prowadzeniu życia rodzinnego przez

wnioskodawczynię i jej bliskich. Podobnie byłby spełniony, gdyby np. wnioskodawczyni prowadziła na nieruchomości sklep, a droga służyła do dojazdu klientów, albo gdyby nieruchomość wynajęła, w wyniku czego z drogi korzystałby najemcy. Służebność gruntuwa związana jest bowiem z nieruchomością władnącą, nie jest służebnością osobistą ustanawianą na rzecz konkretnych osób, jak np. służebność mieszkania (art. 296, art. 301 k.c.).

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2023 r., I CSK 2258/23

Co do zasady w sprawach o dział spadku i zniesienie współwłasności, w razie zaskarżenia orzeczenia co do istoty sprawy, wartość przedmiotu zaskarżenia nie odpowiada wartości całego dzielonego majątku, lecz wartości konkretnego interesu (roszczenia, żądania) lub składnika majątkowego, którego dotyczy środek zaskarżenia. Wartość ta nie może przekraczać wartości udziału przysługującego skarżącemu uczestnikowi, nawet gdy orzeczenie zaskarżono w całości.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2023 r., I CSK 1888/23

Biegły sądowy gwarantuje swoją osobą bezstronność wydawanej opinii, co formalnie zostało uregulowane w art. 281 (możliwość wyłączenia biegłego) oraz w art. 282 k.p.c. (odebranie przyrzeczenia od biegłego). Takich gwarancji nie daje biegły prywatny, dlatego jego opinia jest równoważna bardzo pogłębionemu z perspektywy merytorycznej, ale jednak stanowisku strony.

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2023 r., III CZP 32/23

W sprawach o rozwód, zarówno niezakończonych do 3 lipca 2021 r., jak i wszczętych w okresie od 3 lipca 2021 r. do 14 kwietnia 2023 r., sąd pierwszej instancji orzeka w składzie jednego sędziego, chyba że prezes sądu zarządził rozpoznanie sprawy w składzie trzech sędziów. W razie rozpoznania takiej sprawy w składzie jednego sędziego i dwóch ławników zachodzi nieważność postępowania (art. 379 pkt 4 k.p.c.).

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2023 r., I CSK 6193/22

Przepis art. 3 ust. 1 u.k.w.h. w kontekście hipoteki stwarza podstawę wzruszalnego domniemania, że hipoteka została wpisana zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym, a nieruchomość objęta księgą wieczystą jest tą hipoteką obciążona. Do jego obalenia konieczne jest wykazanie, że mimo ujawnienia hipoteki przez wpis prawo to nigdy nie powstało albo mimo powstania wygasło.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2023 r., I CSK 5713/22

Nie jest bezprawne, w rozumieniu art. 24 § 1 k.c., opublikowanie materiału prasowego naruszającego dobra osobiste, a zawierającego informacje nieprawdziwe, jeżeli dziennikarz, działając w obronie uzasadnionego interesu społecznego, zachował szczególną staranność i rzetelność przy zbieraniu i wykorzystaniu tego materiału.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2023 r., I CSK 5734/22

„Odpowiedniość” dostępu do drogi publicznej jest pojęciem relatywnym i ocennym, w związku z czym decydujące znaczenie w sprawie o ustanowienie służebności drogi

koniecznej mają okoliczności faktyczne konkretnej sprawy, z uwzględnieniem konieczności należytego wyważenia interesów wnioskodawcy (właściciela nieruchomości mającej stać się władnącą) i właścicieli nieruchomości, które mają być obciążone służebnością, zaś nieostrość tego pojęcia pozostawia sądowi znaczną swobodę w kształtowaniu treści służebności oraz możliwość dostosowania decyzji do konkretnych czynników stanu faktycznego.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2023 r., III CZ 300/23

Korzystanie z cudzej nieruchomości w ramach służebności posiada obiektywną i wymierną wartość ekonomiczną. Nie ma znaczenia dla określenia takiej jego istoty nieodpłatność ustanowienia służebności mieszkania i brak obowiązku zapłaty za wykonywanie jej ani niezbywalność. Z przytoczonego stanowiska wynika, że roszczenia związane z ustanowioną służebnością mieszkania mają majątkowy charakter, ponieważ taki charakter ma to ograniczone prawo rzeczowe, a jego realizacja wpływa bezpośrednio na stosunki majątkowe stron.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2023 r., I CSK 5097/22

„Odpowiedniość” dostępu do drogi publicznej jest pojęciem relatywnym i ocennym, w związku z czym decydujące znaczenie mają okoliczności faktyczne konkretnej sprawy, z uwzględnieniem konieczności należytego wyważenia interesów wnioskodawcy (właściciela nieruchomości mającej stać się władnącą) i właścicieli nieruchomości, które mają być obciążone służebnością.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2023 r., I CSK 5477/22

Na podstawie art. 145 § 1 k.c. nie można żądać ustanowienia drogi koniecznej, jeżeli niedogodność w dostępie do drogi publicznej lub do usytuowanych na nieruchomości budynków wynika jedynie z niekorzystnego usytuowania budynków na nieruchomości, a także, gdy nieruchomość zostanie zabudowana w taki sposób, że jej właściciel zamyka sobie dojazd do dalej położonych części nieruchomości. W takim bowiem wypadku chodzi nie o dostęp do drogi publicznej, lecz łatwiejsze korzystanie z budynków. Zorganizowanie zaś łatwiejszego sposobu eksploatacji nieruchomości należy do właściciela nieruchomości. Instytucja służebności nie może bowiem służyć wygodzie właściciela nieruchomości władnącej kosztem naruszenia prawa właściciela nieruchomości obciążonej.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2023 r., I CSK 6661/22

Samo zgłoszenie przynależności do narodowości niemieckiej nie jest równoznaczne z zakwalifikowaniem do kategorii osób wymienionych w art. 2 ust. 1 lit. b dekretu PKWN z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej, możliwe jest zatem wykazywanie, że zgłoszenie nastąpiło z innych przyczyn niż poczucie przynależności do narodowości niemieckiej.

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2023 r., III CZP 42/23

W przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego z mocy prawa na podstawie art. 823 k.p.c., jeżeli postępowanie egzekucyjne zostało uprzednio zawieszona na wniosek wierzyciela w związku z zawarciem porozumienia między nim a dłużnikiem co do

sposobu lub terminu spełnienia świadczenia, opłata egzekucyjna ustalona na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych obciąża dłużnika.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2023 r., II CSKP 1913/22

W sytuacji, gdy w odbiorze przeciętnego odbiorcy (który wcześniej zapoznał się z inkryminowanym materiałem prasowym) nie budzi wątpliwości, które ze sformułowań użytych w tym materiale prasowym naruszają dobra osobiste powoda, to nie stanowi uchybienia art. 24 § 1 k.c. brak konkretyzacji tych sformułowań w żądaniu poszkodowanego nakazania złożenia sprawcy naruszeń oświadczenia o przeproszeniu, zwłaszcza gdy oświadczenia te mają być zamieszczone wyłącznie w tych środkach masowego przekazu, w których miało miejsce naruszenie dóbr osobistych.

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2023 r., III CZP 54/23

1. W razie współuczestnictwa materialnego (art. 72 § 1 pkt 1 k.p.c.) do niezbędnych kosztów procesu poniesionych przez współuczestników reprezentowanych przez jednego pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym zalicza się jego wynagrodzenie ustalone niezależnie od liczby reprezentowanych przez niego uczestników. Sąd może jednak podwyższyć to wynagrodzenie, jeżeli przemawiają za tym okoliczności, o których mowa w art. 109 § 2 k.p.c.
2. Koszty procesu należne współuczestnikom materialnym – w tym także pozostającym w związku małżeńskim, w którym obowiązuje ustrój wspólności majątkowej – podlegają zasądzeniu na ich rzecz w częściach równych, chyba że współuczestnicy zgodnie wniosą o inny podział zasądzonych kosztów albo o zasądzenie ich jedynie na rzecz jednego lub niektórych ze współuczestników.

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2023 r., III CZP 36/23

W stanie prawnym przed wejściem w życie art. 25e ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1683 ze zm.) wykreślenie spółdzielni z Krajowego Rejestru Sądowego na skutek ukończenia postępowania upadłościowego podziałem funduszu masy (art. 217 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. – Prawo upadłościowe, t.j. Dz.U. z 1991 r. nr 118, poz. 512 ze zm.) prowadziło do wygaśnięcia prawa użytkowania wieczystego gruntu przysługującego spółdzielni, a nie sprzedanego w postępowaniu upadłościowym.

Sprawy z zakresu prawa karnego

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 grudnia 2023 r., I KK 275/23

Zgodnie z art. 93 § 2 k.p.w. orzekanie w postępowaniu nakazowym może nastąpić, jeżeli okoliczności czynu i wina obwinionego nie budzą wątpliwości. Przez użyte na gruncie tego przepisu pojęcie „okoliczności” swym zakresem znaczeniowym obejmuje nie tylko kwestie sprawstwa obwinionego, ale wszystkie okoliczności, które mają znaczenie dla ustalenia zakresu jego odpowiedzialności, a więc także właściwą ocenę prawną czynu

będącego przedmiotem osądu. Stwierdzenie zatem jakichkolwiek wątpliwości co do tej ostatniej kwestii winno skutkować skierowaniem sprawy na rozprawę. Określenie „wina” ma w tym wypadku autonomiczne znaczenie i obejmuje zarówno winę w znaczeniu procesowym, czyli sprawstwo, jak i całokształt przesłanek przypisania odpowiedzialności za wykroczenie przewidzianych w prawie materialnym.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 grudnia 2023 r., II KO 149/23

Przepis art. 37 k.p.k. pozwala na „wyjęcie sprawy” spod rozpoznania sądu miejscowo właściwego w razie zaistnienia przesłanki w nim wskazanej, to jest wówczas, kiedy w grę wchodzi dobro wymiaru sprawiedliwości. Co należy rozumieć przez to pojęcie, k.p.k. nie wyjaśnia. Należy przyjąć pogląd, że chodzi tu o konieczność eliminowania sytuacji mogących wywołać u stron lub w opinii społecznej przeświadczenie o braku warunków do bezstronnego rozpoznania sprawy przez sąd właściwy.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2023 r., III KK 297/23

Przepis art. 116 § 1a k.w. ma charakter blankietowy, gdyż o bycie wykroczenia rozstrzyga treść odnośnego rozporządzenia, obowiązującego w czasie dokonania czynu prawnie zakazanego. Stąd też zmiana uregulowań epizodycznych, które wypełniały ten blankiet, winna być rozpatrywana przez pryzmat instytucji zawartej w art. 2 § 1 k.w.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2023 r., III KK 340/22

Jeżeli na etapie postępowania odwoławczego, a więc już po przeprowadzeniu dowodów i wyjaśnieniu wszystkich okoliczności faktycznych, dochodzi do zbiegu negatywnych przesłanek procesowych określonych w art. 17 § 1 pkt 2 i 6 k.p.k., należy orzec odmienne co do istoty, uniewinniając oskarżonego od popełnienia przypisanego mu czynu, nie zaś umarzać postępowanie z powodu przedawnienia karalności.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2023 r., III KO 125/23

Kryterium „dobra wymiaru sprawiedliwości”, które stanowi podstawę do przekazania sprawy innemu sądowi w oparciu o przepis art. 37 k.p.k., należy wiązać również z tym, że w sprawie materializuje się ryzyko nierozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy bez zbędnej zwłoki na skutek wystąpienia trudności związanych ze stanem zdrowia oskarżonego (stwierdzonym opinią lekarską), który uniemożliwia mu stawiennictwo w sądzie właściwym miejscowo, a czyni realnym udział w postępowaniu w innym sądzie, bliższym miejsca jego zamieszkania.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2023 r., II KK 548/23

Podżeganie innych osób do uczestnictwa w nielegalnym zgromadzeniu oraz osobiste uczestniczenie w nim nie wypełnia znamion wykroczenia z art. 52 § 2 pkt 2 k.w.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2023 r., II KK 563/23

Nawet gdyby przyjąć, że obwiniony zakłócał swoimi okrzykami przebieg legalnego zgromadzenia, aktualne pozostaje pytanie, czy działanie to było czynem społecznie szkodliwym – w rozumieniu art. 1 § 1 k.w. – i czy nie podlega ochronie konstytucyjnej jako

forma wyrażania poglądów. W ustaleniu powyższego pomocne byłoby przeprowadzenie postępowania dowodowego, w tym odtworzenie na rozprawie nagrania z miejsca zdarzenia, wszelako sąd od tego odstąpił, niesłusznie decydując się rozstrzygnąć kwestię odpowiedzialności obwinionego w trybie nakazowym.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2023 r., IV KK 502/22

Czyn określony w art. 681 pkt 1 ustawy z 2022 r. o obronie Ojczyzny stanowi wykroczenie, a nie występki.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2023 r., V KK 205/23

Przez pojęcie „pozbawiona prawa jazdy” użyte w art. 94 § 1 k.w. należy rozumieć kategorie prawne przewidziane w k.k. i k.w. oraz w p.r.d., a nie stany faktyczne, jak na przykład nieodebranie prawa jazdy od organu administracji.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2023 r., III KK 484/23

Oskarżony, chcąc skorzystać z dobrodziejstwa konstrukcji tzw. małego świadka koronnego, musi ujawnić wszystkie okoliczności istotne dla sprawy, świadczące zarówno o aspekcie przedmiotowym, jak i podmiotowym popełnionego przestępstwa. Jest to szczególnie istotne w przypadku przestępstw umyślnych, kierunkowych. W ich przypadku to właśnie wykazanie określonego stosunku psychicznego sprawcy do popełnianego zachowania ma kluczowe znaczenie dla ukarania.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2023 r., V KK 475/23

Warunkiem odpowiedzialności z art. 180a k.k. jest nie tyle samo zachowanie polegające na kierowaniu pojazdem bez posiadania uprawnień (jest ono penalizowane poprzez art. 94 § 1 k.w.), ile musi być ono powiązane z niezastosowaniem się do wydanej uprzednio decyzji administracyjnej właściwego organu o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami mechanicznymi. Występek ten może popełnić tylko osoba, wobec której zapadła taka decyzja administracyjna, i tylko w okresie, na jaki cofnięto w niej uprawnienie do kierowania pojazdami mechanicznymi. Równocześnie w okresie wskazanym w decyzji o cofnięciu uprawnień osoba, której ona dotyczy, nie może tych uprawnień odzyskać.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2023 r., IV KK 471/23

Przepis art. 15 zzz 1 ust. 1 i 2 ustawy COVID odczytywany w powiązaniu z art. 7 ustawy z dnia 20 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw skutkował spoczywaniem biegu przedawnienia karalności czynu. Karalność występkę zarzucanego oskarżonej nie ustała więc 7 stycznia 2021 r., a dopiero z dniem 22 lutego 2021 r. Tym samym wszczęcie dochodzenia w dniu 11 lutego 2021 r. nastąpiło przed upływem terminu przedawnienia karalności, co spowodowało jego przedłużenie o 10 lat, zgodnie z art. 102 k.k.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2023 r., V KK 206/23

Posiadanie pewnych rodzajów broni jest przez państwo koncesjonowane i trzeba posiadać na nie zezwolenie. Tak więc najistotniejszym znamieniem czynu z art. 263 § 2 k.k.

jest właśnie brak wymaganego prawem zezwolenia na posiadanie broni. Bezsprzecznie zatem pominięcie w opisie przypisanego czynu tego elementu prowadzi do dekompletacji znamion tego typu czynu zabronionego.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2023 r., II KK 445/23

Przebieg równowartości powinien być wyrażony w polskiej walucie, gdyż w przypadku określenia go w walucie obcej nie jest możliwe zarejestrowanie tej równowartości w programie finansowo-księgowym ani tym bardziej nie jest możliwe wykonanie przebiegu równowartości określonego w walucie obcej.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2023 r., I KK 152/23

W przypadku gdy sprawca dokonuje świadomego i przemyślanego wyboru sposobu, jak i środków mogących spowodować poważną szkodę, a następnie w sytuacji, kiedy dochodzi do jej powstania, nie przeciwdziała jej, podejmując w istocie kolejne czynności prowadzące do jej realizacji, to ocena tych okoliczności wykluczająca co najmniej godzenie się na ten skutek jest dość niezrozumiała. Pojawia się zresztą pytanie, o jakich zasadach ostrożności i jednocześnie ich naruszeniu można mówić, oceniając zachowanie polegające na oblaniu odwróconego tyłem pokrzywdzonego łatwopalną cieczą i jego podpaleniu.

Sprawy z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2023 r., I USKP 85/22

Określenie renty zawarte w art. 27 ustawy o emeryturach pomostowych należy rozumieć w sposób szeroki, obejmujący nie tylko rentę z tytułu niezdolności do pracy z art. 57 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ale także określone w art. 6 ust. 1 pkt 6, 7 i 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych: renty z tytułu niezdolności do pracy dla ubezpieczonych, którzy stali się niezdolni do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, renty szkoleniowe dla ubezpieczonych, w stosunku do których orzeczono celowość przekwalifikowania zawodowego ze względu na niezdolność do pracy w dotychczasowym zawodzie spowodowaną wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową, oraz renty rodzinne dla członków rodziny zmarłego ubezpieczonego lub rencisty uprawnionego do renty z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2023 r., III UZ 3/23

W sporach sądowych o wysokość powtarzających się świadczeń z ubezpieczenia społecznego wartość przedmiotu sporu stanowi obliczona za okres jednego roku, stosownie do wskazań zawartych w art. 22 k.p.c., różnica pomiędzy hipotetyczną kwotą renty (emerytury), jaką skarżący otrzymywałby, gdyby jego żądanie ustalenia wysokości świadczenia zostało uwzględnione, a rentą (emeryturą) w kwocie faktycznie pobieranej. W sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych, której przedmiotem jest zmiana wysokości

świadczenia powtarzającego się, wartość przedmiotu zaskarżenia (art. 398² § 1 zdanie pierwsze i drugie k.p.c.) ustala się na podstawie art. 22 k.p.c. w odniesieniu do świadczeń przyszłych, a w odniesieniu do świadczeń zaległych na podstawie art. 19 § 1 k.p.c. W razie dochodzenia świadczeń przyszłych i zaległych stosuje się art. 21 k.p.c.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2023 r., III USK 425/22

Cel zawarcia umowy o pracę w postaci osiągnięcia świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie jest sprzeczny z ustawą, ale nie może to oznaczać akceptacji dla nagannych i nieobojętnych społecznie zachowań oraz korzystania ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych w sytuacji zawarcia umowy o pracę na krótki okres przed zajściem zdarzenia rodzącego uprawnienie do świadczenia (np. urodzeniem dziecka) i ustalenia wysokiego wynagrodzenia w celu uzyskania świadczeń obliczonych od tej podstawy. Taka umowa o pracę jest nieważna jako sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Należy przy tym podkreślić, że samo zawarcie umowy o pracę w okresie ciąży, nawet gdyby głównym motywem było uzyskanie zasiłku macierzyńskiego, nie jest naganne ani tym bardziej sprzeczne z prawem. Jednak w ramach art. 41 ust. 12 i art. 13 u.s.u.s. organ rentowy może zakwestionować wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że zostało wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współżycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa – art. 58 k.c.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2023 r., III USK 246/22

W trakcie kwalifikacji dokonywanej na podstawie art. 13b ust. 1 w związku z art. 15c ust. 1 pkt 1 ustawy z 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin nie jest wystarczające podkreślenie, że odwołujący się osobiście nikomu nie szkodził i że nie prowadził sam działalności operacyjnej. Należy bowiem to ustalenie skonfrontować ze spojrzeniem „instytucjonalnym”, a więc z tym, czym zajmowała się dana jednostka.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2023 r., III USK 48/23

Mechanizm zawarty w art. 15c ust. 3 ustawy z 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, pozwalający na obniżenie emerytury policyjnej do średniej emerytury z systemu powszechnego, nie ma zastosowania do funkcjonariuszy, których emerytura została wyliczona z lat poprzedzających 1990 r., ponieważ wysokość ich emerytury na skutek zastosowania art. 15c ust. 1 pkt 1 ustawy kształtuje się poniżej „przeciętnej emerytury” – czyli nie ma do czego redukować. Omawiany mechanizm jest więc de facto wymierzony przede wszystkim w funkcjonariuszy, którzy pomysłnie przeszli weryfikację w 1990 r. i w kolejnych latach służyli wolnej Polsce.

W rezultacie art. 15c ust. 3 godzi przede wszystkim w prawa osób, które wprawdzie przez pewien okres służyły „na rzecz totalitarnego państwa”, jednak po 1990 r. pracowały na rzecz wolnej Polski. Budzi poważne wątpliwości, czy wskazana konsekwencja wpisuje się w deklarowane przez art. 2 Konstytucji RP „urzeczywistnienie zasad sprawiedliwości społecznej”.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2023 r., III USK 53/23

Pozorność umowy wynikająca z art. 83 k.c. w związku z art. 300 k.p. zachodzi, gdy mimo zawarcia umowy praca nie jest w ogóle świadczona, ewentualnie okoliczności faktyczne jej wykonywania nie wypełniają cech stosunku pracy (co miało miejsce w niniejszej sprawie). Nie stanowi to wówczas tytułu ubezpieczenia społecznego.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2023 r., III USK 384/22

1. Legitymowanie się świadectwem wykonywania pracy górniczej nie oznacza, iż rzeczywiście praca górnicza była wykonywana, bowiem świadectwo to jest dokumentem prywatnym i podlega ocenie, tak jak każdy inny dowód z dokumentu prywatnego.
2. Przewóz pracowników i ewentualnie sprzętu nie stanowi pracy górniczej w rozumieniu art. 50c ust. 1 pkt 4 u.e.r.f.u.s., nawet gdy praca odbywała się na odkrywce w kopalni węgla brunatnego.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2023 r., III PSK 96/22

W sytuacji, gdy rozwiązanie umowy o pracę dotyczy pracownika wybranego przez pracodawcę z większej liczby pracowników zatrudnionych na takich samych lub porównywalnych stanowiskach pracy, przyczyną tego wypowiedzenia są nie tylko zmiany organizacyjne czy redukcja zatrudnienia, ale także określona kryteriami doboru sytuacja danego pracownika. Wynikający z art. 30 § 4 k.p. wymóg wskazania przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony jest bowiem ściśle związany z możliwością oceny jego zasadności w rozumieniu art. 45 § 1 k.p. Odpowiedź na pytanie, dlaczego rozwiązano stosunek pracy z konkretnym pracownikiem, a pozostawiono w zatrudnieniu inne osoby zajmujące stanowiska objęte redukcją, powinna tkwić w przyjętych przez pracodawcę kryteriach doboru pracowników do zwolnienia. Dopiero wskazanie owych kryteriów w oświadczeniu o wypowiedzeniu, jako uzupełnienie ogólnie określonej przyczyny rozwiązania stosunku pracy w postaci zmian organizacyjnych powodujących zmniejszenie stanu zatrudnienia, uwidacznia cały kontekst sytuacyjny, w jakim doszło do zwolnienia konkretnej osoby, i pozwala pracownikowi zorientować się, dlaczego to jemu złożono tej treści oświadczenie woli, oraz podjąć próbę podważenia zasadności dokonanego przez pracodawcę wypowiedzenia umowy o pracę.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2023 r., II PSKP 34/23

Ocena, czy nastąpiło przejście części zakładu pracy na nowego pracodawcę, wymaga ustalenia, czy przejmowana część zakładu pracy zachowała tożsamość, a w szczególności – zależnie od tego, czy działanie jednostki gospodarczej opiera się głównie na pracy ludzkiej, czy na składnikach majątkowych – konieczne jest ustalenie, czy nowy usługodawca przejął decydującą o jej zachowaniu część pracowników lub majątku przejmowanej jednostki.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2023 r., III PSK 68/23

Związek miejscowy i czasowy wypadku z pracą sprowadza się do ustalenia, że zdarzenie wystąpiło w czasie pracy w znaczeniu prawnym bądź w miejscu zakreślonym strefą zagrożenia stwarzanego przez pracę przez powiązanie doznania uszczerbku na zdrowiu z faktem wykonywania przez pracownika określonych czynności. W judykaturze łączy się przyczyny doznanego uszczerbku na zdrowiu albo śmierci pracownika z wykonywaniem czynności zmierzających do realizacji zadań pracodawcy, do których pracownik zobowiązał się w umowie o pracę lub będących przedmiotem polecenia przełożonych albo nawet podjętych samorzutnie w interesie pracodawcy. Niewątpliwie zdarzenie będące przedmiotem niniejszej sprawy – zgodnie z ustaleniami faktycznymi – pozostaje w normatywnym związku z pracą, skoro doszło do niego w miejscu przeznaczonym na świadczenie pracy (na terenie zakładu pracy) oraz bezpośrednio po realizacji przez poszkodowanego obowiązków pracowniczych. Zgodnie z poglądami judykatury związek z pracą nie ma charakteru absolutnego i może zostać zerwany, gdy pracownik w przeznaczonym na pracę czasie i miejscu wykonuje czynności tak bezpośrednio, jak i pośrednio niezwiązane z realizacją jego obowiązków pracowniczych i czyni to dla celów prywatnych.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2023 r., II USK 249/22

Artykuł 5 k.c. w ogóle nie znajduje zastosowania w sprawach dotyczących świadczeń z ubezpieczenia społecznego, a materialnoprawną podstawą prawa do tych mogą być tylko przepisy prawa (na przykład ustawy o emeryturach i rentach), a nie zasady współżycia społecznego.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2023 r., III USK 173/23

Orzekając o prawie do renty socjalnej, należy ustalić trwały lub okresowy charakter niezdolności do pracy, by prawidłowo oznaczyć czas, na jaki przyznaje się prawo do renty socjalnej.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2023 r., I USK 247/23

Niepełnosprawność nie jest odpowiednikiem niezdolności do pracy rozumianej jako utrata zdolności do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i brak rokowań co do odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu (art. 12 ust. 1 u.e.r.f.u.s.), gdyż zdefiniowana została jako spowodowana naruszeniem sprawności organizmu niezdolność do wypełniania ról społecznych. Skutkiem niezdolności do wypełniania ról społecznych może być, ale nie musi, niezdolność do pracy. Zaliczenie ubezpieczonego do tzw. umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie stanowi przeszkody do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2023 r., I PSK 78/23

W pojęciu „ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych” mieszczą się trzy elementy. Są to: bezprawność zachowania pracownika (naruszenie podstawowego obowiązku pracowniczego); naruszenie albo zagrożenie interesów pracodawcy; zawinięcie obejmujące zarówno winę umyślną, jak i rażące niedbalstwo. Bezprawność zachowania pracownika jest przy tym rozumiana jako zachowanie sprzeczne z obowiązującymi

tego pracownika regulami wynikającymi z przepisów prawa pracy, które może polegać zarówno na działaniu, jak i na zaniechaniu. Sama bezprawność zachowania pracownika nie uzasadnia jeszcze rozwiązania z nim umowy o pracę w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. Bezprawności musi bowiem towarzyszyć spełnienie dwóch pozostałych wymienionych elementów. Określenie „ciężkie naruszenie” należy zatem tłumaczyć z uwzględnieniem stopnia winy pracownika i zagrożenia dla interesów pracodawcy powstałego wskutek jego działania lub zaniechania. Wina pracownika stanowi element podmiotowy kwalifikacji zarzucanego czynu, a ocenie podlega subiektywne nastawienie psychiczne sprawcy do swojego działania (zaniechania).

Uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2023 r., III UZP 6/23

Wskaźnik częstości zatrudnionych w warunkach zagrożenia, stosowany przy obliczaniu stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe zgodnie z art. 28 ust. 2, art. 30 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 oraz art. 31 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2189 ze zm.) w związku z § 4 i 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 740) jest ustalana z uwzględnieniem osób wyposażonych w środki ochrony indywidualnej.

Uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2023 r., III UZP 3/23

Organ rentowy w przypadku podjęcia pozarolniczej działalności przez ubezpieczonego, nie negując tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym, jest uprawniony do weryfikacji podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia w sytuacji, gdy w początkowym okresie prowadzenia tej działalności ubezpieczony deklaruje podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, której wysokość nie ma odzwierciedlenia w przychodach (art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 83 ust. 1 pkt 1 i 3 w związku z art. 41 ust. 12 i 13, art. 68 ust. 1 oraz art. 86 ust. 1 i 2 w związku z art. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1230 ze zm.).

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2023 r., III PSK 34/23

Warunkiem uznania miejscowości za pobliską jest to, aby w większości dojazdów czas przejazdu w obie strony nie przekraczał dwóch godzin. Teza o „obiektywnym charakterze” pojęć „czas dojazdu” i „miejscowość pobliska” odnosi się do tego, że posługiwanie się nimi przez ustawodawcę ma prowadzić do jednolitości w przyznawaniu uprawnień i równości praw, co ma znaczenie dla „jednolitego stosowania prawa przez organy administracji w sytuacji różnych służb mundurowych”. Definiując miejscowość pobliską, ustawodawca odwołuje się nie do odległości mierzonej w kilometrach, co jak wydaje się, byłoby najprostszym kryterium, ale do powszechnie dostępnych możliwości dojazdu. O zakwalifikowaniu miejscowości do pobliskiej miejsca pełnienia służby decydują dwie zasadnicze przesłanki: czas dojazdu oraz rodzaj środka transportu. Brzmienie art. 170 ust. 4 ustawy z 2010 r. o Służbie Więziennej wprost wskazuje, iż trasę dojazdu wyznacza stacja (przystanek) najbliższa miejscu pełnienia służby oraz stacja (przystanek)

najbliższa miejscu zamieszkania. Z przepisu tego wyraźnie wynika, że stacja (przystanek) ma być położona najbliżej miejsca pełnienia służby/zamieszkania, a nie zaś że ma znajdować się w miejscowości będącej miejscem pełnienia służby/zamieszkania funkcjonariusza.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2023 r., III USK 400/22

Członkom załogi statku rybackiego wykonującym prace w służbie pokładowej przysługuje prawo do emerytury pomostowej na podstawie art. 8 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych w związku z punktem 22 załącznika nr 1 do tej ustawy.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2023 r., III USKP 16/23

„Wyzerowanie lat służby” nie narusza zasady proporcjonalności wobec funkcjonariuszy, których lata służby przypadły przed zmianami zapoczątkowanymi w 1989 r.

Bibliografia

- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 grudnia 2023 r., I CSK 5809/22.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 grudnia 2023 r., I CSK 6431/22.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 grudnia 2023 r., I CSK 6830/22.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 grudnia 2023 r., II KO 149/23.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2023 r., I CSK 5642/22.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2023 r., I CSK 832/23.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2023 r., I CSK 2537/23.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2023 r., I CSK 2432/23.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2023 r., I CSK 2754/23.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2023 r., I CSK 2258/23.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2023 r., I CSK 1888/23.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2023 r., III KO 125/23.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2023 r., I CSK 6193/22.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2023 r., III UZ 3/23.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2023 r., III USK 425/22.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2023 r., III USK 246/22.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2023 r., III USK 48/23.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2023 r., III USK 53/23.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2023 r., III PSK 96/22.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2023 r., III USK 384/22.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2023 r., I CSK 5713/22.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2023 r., I CSK 5734/22.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2023 r., III CZ 300/23.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2023 r., III KK 484/23.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2023 r., III PSK 68/23.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2023 r., II USK 249/22.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2023 r., III USK 173/23.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2023 r., I PSK 78/23.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2023 r., I USK 247/23.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2023 r., I CSK 5097/22.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2023 r., I CSK 5477/22.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2023 r., I CSK 6661/22.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2023 r., III PSK 34/23.
Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2023 r., III USK 400/22.
Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2023 r., III CZP 41/23.
Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2023 r., III CZP 32/23.
Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2023 r., III CZP 42/23.
Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2023 r., III CZP 54/23.
Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2023 r., III CZP 36/23.
Uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2023 r., III UZP 6/23.
Uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2023 r., III UZP 3/23.
Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 grudnia 2023 r., I KK 275/23.

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 grudnia 2023 r., II CSKP 586/22.
Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 grudnia 2023 r., II CSKP 549/22.
Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 grudnia 2023 r., II CSKP 515/22.
Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2023 r., III KK 297/23.
Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2023 r., III KK 340/22.
Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2023 r., I USKP 85/22.
Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2023 r., II KK 548/23.
Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2023 r., II PSKP 34/23.
Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2023 r., II KK 563/23.
Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2023 r., IV KK 502/22.
Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2023 r., V KK 205/23.
Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2023 r., V KK 475/23.
Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2023 r., IV KK 471/23.
Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2023 r., V KK 206/23.
Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2023 r., II KK 445/23.
Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2023 r., III USKP 16/23.
Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2023 r., I KK 152/23.
Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2023 r., II CSKP 1913/22.